ОТГОВОРНИ ДНЕС. СИГУРНИ ЗА УТРЕ.

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ **ЕКП**

ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ

1000 София, бул. "Княз Александър Дондуков" № 52 Телефон: 0700 18 700 Факс: (02) 985

X 21-00-16 #5/11.07.2024 г.
ЦУ на НАП

Рег. №
ЦУ на НАП

ДО

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ – ВАРНА
9002 ВАРНА
БУЛ. „КНЯЗ БОРИС I" № 77
Електронен адрес:

На Ваш № РД 21-414/19.06.2024 г.

ОТНОСНО: искане за предоставяне на информация, вх. № 21-00-16/01.07.2024 г. по описа на Централно управление на Националната агенция за приходите (ЦУ на НАП)

Във връзка с Ваше искане за предоставяне на информация по реда на ***Закона за достъп до обществена информация*** (ЗДОИ), заведено с вх. № 21-00-16/01.07.2024 г. по описа на ЦУ на НАП, представям на вниманието Ви следното:

Предвид посочената цел за използване на търсената информация – научен проект на тема: „Изследване на проблемите при дигитализация на процесите и внедряване на изкуствени интелект в управлението на контрола и контролната дейност в организациите от публичния сектор", по същество отправеното искане се идентифицира като такова за повторно използване на информация от обществения сектор по смисъла на чл. 2а, ал. 1 от ЗДОИ. Със същото за целите на изпълнение на проекта се търси следната информация:

„1. Утвърдените вътрешни правила за оборот на електронни документи и документи на хартиен носител в НАП.

2. Информация относно прилагането и утвърждаването на „Дигиталния пакет“ в НАП, посочен в приоритетите на НАП за 2021 г.

3. Информация относно развитието на капацитета на НАП за контрол върху електронната търговия и контрол в дигитална среда (е-ревизии).“.

След преценка на отправеното искане и съгласно разпоредбите на чл. 41а и сл. от ЗДОИ, намирам същото за допустимо и основателно. Исканата информация не представлява защитена такава, по отношение на която ЗДОИ да е неприложим. Не са налице и ограниченията по чл. 41б, ал. 1 от ЗДОИ.

С оглед горното и съобразно наличните в НАП данни се предоставя следната информация:

По първия въпрос:

На официалната страница на НАП са публикувани утвърдените от изпълнителния директор на НАП „Вътрешни правила за оборот на електронни документи и документи на хартиен носител в Националната агенция за приходите“. Същите са публично достъпни в рубрика „Основни документи“ на интернет адрес: https://nra.bg/wps/portal/nra/za-nap/osnovni-dokumenti/9426c140-ff40-409c-8bd3-c846232acb2f.

По втория въпрос:

“Дигиталният пакет” (Digital VAT package) е общото наименование на пакета от законодателни промени на Европейската комисия (ЕК) за въвеждане на ДДС върху електронната търговия и развитие на Единен европейски цифров пазар.

Подробна информация за европейското законодателство в тази област може да бъде намерено на страницата на ЕК (EU legislation - European Commission (europa.eu)).

Пакетът от законодателни промени включва:

- ***Решение за изпълнение (ЕС) 2021/942 на Комисията за определяне на правила за прилагане на Директива 2006/112/ЕО на Съвета по отношение на съставянето на списък на трети държави, с които Съюзът е сключил***

споразумение за взаимопомощ, подобно по обхват на Директива на Съвета 2010/24/ЕС и Регламент (ЕС) № 904/2010 на Съвета;

- ***Регламент за изпълнение (ЕС) № 2021/1218 на Комисията за изменение на Регламент за изпълнение (ЕС) № 79/2012 на Комисията по отношение на съхранението и автоматизирания достъп до информация за освободен от ДДС внос по „схема за внос“;***
- ***Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/965 на Комисията за изменение на Регламент за изпълнение (ЕС) 2020/194 по отношение на обмена на записи, съхранявани от данъчнозадължени лица или техни посредници, и определянето на компетентни органи, отговорни за координиране на административни разследвания;***
- ***Директива 2006/112/ЕО на Съвета относно общата система на данъка върху добавената стойност (изменена с Директиви (ЕС) 2017/2455 на Съвета, Директива (ЕС) 2019/1995 на Съвета и Решение (ЕС) 2020/1109 на Съвета);***
- ***Директива 2009/132/ЕО на Съвета за определяне на обхвата на член 143, букви б) и в) от Директива 2006/112/ЕО по отношение на освобождаването от данък върху добавената стойност при окончателния внос на определени стоки (изменена с Директива на Съвета (ЕС) 2017/2455);***
- ***Регламент (ЕС) № 904/2010 на Съвета относно административното сътрудничество и борбата с измамите в областта на данъка върху добавената стойност (изменен с Регламент (ЕС) 2017/2454 на Съвета и Регламент (ЕС) 2020/1108 на Съвета);***
- ***Регламент за изпълнение (ЕС) № 282/2011 на Съвета за определяне на мерки за прилагане на Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност (изменена с Регламент за изпълнение (ЕС) 2017/2459 на Съвета, Регламент за изпълнение (ЕС) на Съвета 2019 /2026 и Регламент за изпълнение (ЕС) 2020/1112 на Съвета);***
- ***Регламент за изпълнение (ЕС) 2020/194 на Комисията от 12 февруари 2020 г. за определяне на подробни правила за прилагането на Регламент (ЕС) № 904/2010 на Съвета по отношение на специалните режими за данъчно задължени лица, доставящи услуги на данъчно незадължени лица, извършващи продажби от разстояние на стоки и някои вътрешни доставки***

на стоки (както е изменен с Регламент за изпълнение (ЕС) 2020/1318 на Комисията).

Във връзка с прилагане и утвърждаване на "Дигиталния пакет" в НАП са осъществени редица дейности, основните от които са:

- **Въведени са допълнителни електронни услуги в *Портала за електронни услуги на НАП*:**
  - ✓ 4 нови електронни услуги за регистрация по новите OSS/IOSS режими;
  - ✓ 4 нови електронни услуги за актуализация на регистрационни данни по новите OSS/IOSS режими, интегрирани в услугите по регистрация;
  - ✓ 4 нови електронни услуги за дерегистрация по новите OSS/IOSS режими;
  - ✓ 3 нови електронни услуги за приемане на СД по новите режими;
  - ✓ 2 нови електронни услуги за приемане на нови и коригиращи СД по старите режими MOSS за данъчни периоди 01.01.2019 – 30.06.2021 г.;
  - ✓ 3 специализирани електронни услуги за справки за достъп на данъкоплатците до информация за извършените плащания по специалните режими и тяхното разпределение по ДЧ на потребление.

Електронните услуги и справките са налични в режим на работа 24/7. В електронните услуги са интегрирани подробни указания за данъкоплатците.

- **Извършени са промени в информационна система (ИС) „Системата за управление на приходите" (СУП) на НАП като са разработени нови функционалности на системата, заедно със съпътстващите дейности по** структуриране нови бази данни и администриране на защитените мрежи за обмен на информация с ДЧ на ЕС и централизирания регистър на ДДС номерата по режим "Внос". (*Забележка: Централизираният регистър на ДДС номерата по режим "Внос" не е публичен регистър*). Интегриран е обмен на информация за приложимите данъчни ставки с базата TEDB на Европейската Комисия: https://ec.europa.eu/taxation_customs/tedb/#/home.
- **Проведена е подробна разяснителна кампания за данъкоплатците. Създадени са следните специализирани рубрики на интернет страницата на НАП:**

- Рубрика: “Европейско законодателство, свързано със специалните режими OSS и IOSS” достъпна на: https://nra.bg/wps/portal/nra/taxes/dds-pr-sdelki-v-ES/evropeisko.zakonodatlestvo.OSS.IOSS

- Рубрика: “Специални режими за облагане с ДДС - OSS” достъпна на: https://nra.bg/wps/portal/nra/taxes/dds-pr-sdelki-v-ES/Specialni-rejimi-za-oblagane-s-DDS-OSS

- Рубрика: “Специален режим в Съюза и специален режим извън Съюза” достъпна на: https://nra.bg/wps/portal/nra/taxes/dds-pr-sdelki-v-ES/Specialen-rejim-v-Suuza-i-specialen-rejim-izvun-Suuza

- Рубрика: “Специален режим за обслужване на едно гише "Внос"- IOSS” достъпна на: https://nra.bg/wps/portal/nra/taxes/dds-pr-sdelki-v-ES/Specialen-rejim-za-obslujvane-na-edno-gishe-vnos-IOSS

Изпълнителният директор на НАП е издал 2 заповеди за утвърждаване на структурирания файлов формат на информацията по чл. 159 ал. 2 от ЗДДС – Заповед З-ЦУ-838/17.05.2022 г., актуализирана със Заповед З-ЦУ-93/12.01.2023 г.

По третия въпрос:

Началото на електронния одит в контролната дейност на НАП е поставено през 2008 г. с придобиването на първите лицензи за специализиран софтуер за анализ на данни. Електронният одит има за цел да подпомага органите по приходите (ОП) при определяне на дължимите от задължените лица (ЗЛ) данъци и задължителни осигурителни вноски чрез анализ и съпоставка на декларираните от тях данни с информацията от използваните от лицата информационни системи /търговски, складови, счетоводни и др. софтуери/. През 2016 г. в Централно управление на НАП е създаден отдел „Електронен одит“ към дирекция „Контрол“. Една от основните дейности на звеното е развитие капацитета на НАП по отношение на електронния одит и електронната търговия чрез издаване на методически указания за извършване на контролните производство, изготвяне на указания, процедури и инструкции и др.

От 2010 г. електронният одит започва активно да се прилага в дейността на агенцията – с помощта на специализирания софтуер се анализират обезпечени в хода на извършвани проверки в търговски обекти данни от софтуери за управление на продажбите, складови софтуери и др. Към края на 2015 г. във всяка териториална дирекция на НАП вече са сформирани и функционират специализирани екипи за „електронни ревизии“. В НАП

ежегодно се провеждат обучения на служителите от тези екипи с цел повишаване на капацитета им за осъществяване на контрол в дигитална среда.

Във връзка с дейността по анализа на данни в електронен формат в контролните производства в НАП са утвърдени вътрешно-административни работни документи /процедури и инструкции/, регламентиращи действията по обезпечаване на доказателства /данни в електронен вид/ в хода на извършваните контролни производство, чрез копиране на информация от и на технически носител от използвани от задължените лица електронни системи /счетоводен софтуер, информационна система за отчитане на продажбите на стоки и услуги в търговски обект, информационни система за управление на складово стопанство и др./.

През 2013 г. е стартирана кампания за изискване на информация от българските пощенски оператори за извършени от тях доставки на пратки с наложен платеж /НП/. Информацията е изисквана от пощенски оператори ежегодно, по реда на ***Данъчно-осигурителния процесуален кодекс*** /ДОПК/. Същата се анализира и съпоставя с декларираните от изпращачите на пратки с наложен платеж приходи/доходи в подаваните от тях годишни данъчни декларации. При установяване на несъответствия НАП осъществява контакт с лицата и ги приканва да декларират своите приходи/доходи от извършваната търговска дейност в интернет. В случаите на недекларирane се възлагат контролни производства.

От 01.01.2023 г., с въвеждане на разпоредбата на чл. 25б в ***Закона за Национална агенция за приходите*** /ЗНАП/, пощенските оператори предоставят на агенцията данните по чл. 20, ал. 1, т. 11 от ***Закона за пощенските услуги***, включително и информация за изпращаните пощенски пратки и размера на изплатените суми от наложен платеж по ред, начин и формат, определени със заповед на изпълнителния директор на агенцията. За тази цел са разработени и внедрени електронни услуги за подаване на данните от пощенските оператори.

За нуждите на контролната дейност и улесняване на органите по приходите при извършване на контрол спрямо електронни търговци през 2014 г. е утвърдена методика за осъществяване на данъчно-осигурителен контрол в областта на електронната търговия със стоки. През 2020 г. е утвърдена инструкция за извършване на контролни покупки от задължени лица, извършващи електронна търговия в интернет, с оглед проверка спазването

на законовите изисквания за отчитане на оборота от тази дейност. През 2021 г. е създаден и Оперативен наръчник за извършване на данъчен контрол на електронни търговци.

В НАП също така се използват специализирани инструменти за идентифициране на лица, осъществяващи търговска дейност в интернет, както и за извличане на информация от интернет сайтове.

С цел развитие капацитета на НАП по отношение осъществявания контрол спрямо електронни търговци през годините са проведени редица обучения на органи по приходите от функция „Контрол“.

Настоящият отговор, съдържащ търсената информация, се изпраща на посочения от ръководителя на научния екип електронен адрес.

ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА
НАЦИОНАЛНАТА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ:

/РУМЕН СПЕЦОВ/

Документът е електронно създаден и подписан, като данни за електронния подпис на издателя се визуализират в горния десен ъгъл на началната страница, съгласно действащите нормативни изисквания.

*Национална агенция за приходите обработва и защитава личните Ви данни, съобразно изискванията на **Закона за защита на личните данни (ЗЗЛД)** и Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г.*

*Повече подробности за ангажиментите на Националната агенция за приходите, в качеството ѝ на администратор на лични данни, можете да намерите в **„Политика по защита на личните данни в Националната агенция за приходите“**, публикувана на интернет адрес: **www.nra.bg** или да се свържете с нас на имейл адреса на Информационния център на НАП: **infocenter@nra.bg** и телефон: 0700 18 700.*